

عمر آل عوضه

پر لہ آہ وین بہ

وہر گپڑانی: زامدار قادری

O M A R A L O D A H

پر لہ ٹھوین بہ

پر لہ ٹھوین بہ

نووسینی

عمر آل عوضۃ

وہرگیّرانی

زامدار قادری

چاپی یہ کہہ

۲۰۲۱

ئەم كتيبه پيشكەشه به:

* ماموستا (ئارهزوي) خوشكم.

* گشت ئەو لاوانه‌ي خوشي دونيا سهرقالي نه كردوون و،

دهرگانه‌ي پهروه‌ريني تاقانه‌يان چۆل نه كردوو.

* گشت ئەو مروّقه به خشنده‌ي تۆزقاليك ويژدان له ناخيان

ماوه.

پیشہ کی وہرگیپر:

سوپاس بۆ پەرورینی میهره بان، دروود و سهلات و سهلام له سه ر
هه زه تهی سولتانی دلان، موحه ممه دی نازیز (سهلامی خودای
له سه ر بیته)

وا پەروردگار دهره تهی داین له سییه م کتیبی نووسه ری لای
سه وودی (عومه ری نالی عۆزه) به خزمهت دۆستان و نازیزان
شاد بوینه وه.

ئه م کتیبه له پرووانگه ی خۆمه وه له جوانترین کتیبه کانی
عومه ره، هه لساوه کۆمه لێ وشه و رازی جوانی له واقیعی ژیان
دهره یناوه و، به شیوه یه کی زۆر نایاب دایر شتۆته وه.

له لایه کی دیکه وه ئه م کتیبه ئیدی ده مانگه پرنیته وه نیو خه یالی
په روره ین، چونکه زۆریه مان له ده ستمانداوه. خو نوێژ و پۆژوومان
هه یه، به لام هیشتا نازانین ئه و پەروره ینه میهره بانه چۆنه!

ٽيڊي بيرمان چووه كه خالقيڪ ههيه له سهري سهروهه،
پهروهرد گاريڪي شيرين، كه بهنده كاني هه رگيز جينا هيليت،
له كاتيڪدا ٽيمه له وپه پري بيوه فاييدايين بهرانبهر ٽه و زاته.

جگه له مه له وه زور دلنيام ٽهم كتيبه دهتواني ٽه و ريگا
سه ختانه ي ٽيمه هه مانه، كليله كه يمان دهست بخات.

وه كو هه موو جار ده ليم ٽه و وه رگيزانه بريتي نيهه له وه رگيزاني
وشه به وشه، به لكو به گوڙه ي مانايي دام رشتوتوه و
کردوومه به زماني شيريني كوردي.

له هه ر كه موكوورپيه ك ليم ببورن و، ٽه گه ر توانيتان هه له كانم
به خوم بلينه وه و بوم چاك بكه ن، دلنيا بن هه له كان به و جوڙه
چاك ده بنه وه، نه ك بچن لاي هه موو كه س باسي بكه ن و
بيلين هي له من نه بي!

رهنگه قه دهر ويسالي گشتمان نه دات كه يه ك بينين، ٽه وهنده
به سه دوو دوعاي خيرمان بو بكه ن.

هه مووتانم خوشدهوي. ٽه وانه ش كه خوشياناوييم.

زامدار قادری

دَلنیا بن پھیامی سہرہتا و کوتایی ئیمہیی مرؤف ئہوین و
خوشہویستییہ.

زامدار قادری

ہہولئیر - باشووری کوردستان

۲۰۲۰ / ۱۲ / ۲۲

نہ ناسیوہ و لیبی نہ ترساوہ. زانتیرینہ بہ پەروردد گار و بہ تہ قواترینہ،
لہ ہہ موو خہ لک زیاتر بہ ندایہ تی کردوہ و تی کو شاوہ بوئی،
ملکہ چترین و زاہیدترین بوو، گہ ورہ ترین مہ خلوقی پەروردد گارہ.
بہ خشنده ترین کہ سہ بہ رانبہر بہ ندہ کانی خودا و، دو ستایہ تیتیرین
کہ سہ بو بہ ندہ کان.

پاشان:

دلّتان پر بکن لہ ئوین و یہ کترتان خوش بویت.

تہ واو.

عومہر ئال عۆزہ

سعوودیہ.

هەر اکاریکت له سهەر قورس بوو، پامه که بو ئه و خه یاله
نه زۆکانه ی له میشکی خۆتدا وینات کردوون. پامه که بو
گوینگرتن له و گۆرانییانه ی وه سفی حالی غه مگینی ده کهن.
بیرت بیته پهره رین هه رده م زیندوو و ئاگاداره.

پهروهرين فهرموويه تي: "دوايي هموو ناخوشيهه ك، خوشيهه."

واتا:

ڪوٽايي هموو خمهه کان، شادييه.

ڪوٽايي هموو ماندووبوونه کان، ههسانهويهه.

ڪوٽايي هموو ههولھه کان، سهرفرازي و سهرکهوتنه.

ڪوٽايي هموو ههراامڪراوه کان، بهخشينه.

ڪوٽايي هموو شهرمهزاريهه کان، متمانويهه.

ڪوٽايي هموو بيهيواييهه کان، ٿوميدھه.

با رڙه سهختهه کان زور و تاقههت پڙوڪين بن، رڙيڪ هه

تهواو دهبيته.

سوئند بهوهي دروستي ڪردووين، تهواو دهبيته.

ئيدي بهرز دهبيتهوه، جا ٿهمرڙ بيت يان بهياني.

پہنا بہ خودا، گہر وا گومان ببہین پھروہرین بہندہیہ ک نازار
بدات و دوایی شکاوییہ کانی چاک نہ کاتہوہ!

هه ر كه س ته وه كول به خودا بكات،

نه توشى ناخوشى دهبيت،

نه بيكهس دهبيت،

نه گومرا دهبيت،

نه زهليل دهبيت.

پهروردگار دوعای میروولهیه ک که له کونی
شاره میرووله کهیه وه داوای رۆزی ده کات له بیری ناکات.
ئیتتر چون داواکانی تو، که بهردهوام دهیانکهیت له بیر ده کات!
پهروردگار ترسه کانی ئه و میروولهیه ی فهرامۆش نه کردوو،
ئیتتر چون داواکانی تو فهرامۆش ده کات!
وا گومان ده بهیت بانگکردنه کانت نایستیت!
پهنا به خودا.

له خوښیدا به دهست خوږ نښه هر دیمه دهر گات،
تا سوناسگوزاری ته وای نښمه ته کانت بم و
ستايشت ده که م.
ستايش و پښاهه لگوتنی من چی وا نښه، چونکه خوشم وا
نیم!

به رانبه رم وه ستابوو، به لاشه يه ك كه بيست تريليون خانه ي
هه لگرتبوو. هه ر خانه يه ك پيكديت له كو مه ليك پرد و ده زگا
و رپسايه كي رپكخراو له نيو شريتكي بو ماوه ييدا.

به چاوه كاني سه يري كردم، كه كاميرايه كي رهنگاورهنگي
هه ستيار، له گه ل كواليتيه كي يه كجار نايابي تيدا له خو
گرتبوو.

له گه ل ميموريه كي خيال ي وا مه زن، كه بو هه لگرتني وينه
جولاو و وه ستاوه كان بوو.

به چه شنيك تواناي نه وه ي هه بوو، به چند چركه يه ك له
ده ماغه وه شته كان شيبكاته وه و بياننيرت.

به رانبه رم وه ستابوو به بالايه كه وه كه ٦٤٠ ماسولكه كاري
له سه ر ده كه ن.

زياد له بيست ساله نه و دلله ي ليده دات و شه و رپوژ كار
ده كات، نه گه ر نووستوو بيت، يا خود به تاگا، بي نه وه ي
چا ك كرده وه ي له دهره وه بوويت.

له كو تا ييدا گه نجه كه هاته قسه كردن، به زوبانيك كه ١٧
ماسولكه ده يانجولا ند،

پر له تهوین به

به و ژیرییه مه زنییه وه پرسیاری کرد:

چ شتیک ههیه بیسه لمینی: "خودا بوونی ههیه؟"

وه لامم دایه وه: "به هه بوونی چاوه کانت به و ریکی و نه ندازه

جوانه."

نەكەى پەنا بېهتە بەر كەس تا نەينىيەكانى خۆتى لا باس
بكهيت، سىنەى خەلكى لەوه بچووكتره شوينى بەلا و
كىشه كانى تۆ بېتەوه

با خودا پەناى هەميشەيى تۆ بيت.

بانگت دەكات ((فائى قريب))

خودای گهوره به توانایه به سهر ئه وهی دهنکی خورما له دارخورما
بخاته خواره به بی هیچ هۆ کارینک.

به لآم په روهرد گاری گشت هۆ کاره کان

له مریه می دهویت هۆ کاره کان بگریته بهر، بو ههستی کردن به
چیزی هیلا کبوونه که ی.

بو ئه وهی تۆش ههست به چیزی هیلا کییه که ت بکهیت،

بو تیپه راندنی به ربه سته کان له سه رته هه ولبدهیت و تیبکۆشی و
روبه پرووی ئه و ترسانه بیته وه که چوارده وریان داویت.

ئه مانه ش ته نیا وه همیکن.

بزانه کو تایی ریگاکه، چیزی و ئاسوده ییه.

هه‌میشه له کاتی ئەنجامدانی هەر کاریکی چاکدا له ناخی
خۆتدا ئەمه بلیروهه: "هەرگیز چاوه‌ڕێی پاداشت و سوپاسگوزاری
هیچ کهس ناکه‌م."

دنیابه په‌روه‌ردگار خۆی به چاکترین شیوه پاداشت ده‌داته‌وه.

ہر دہیت ئیماندار تاقی بکریتہوہ و بہ لای بہ سہر بیت، بؤ
تہوی بگاتہ بہہشت، بگاتہ پلہی دلخوشیہ کی وہا کہ
ہرگیز دلتنگی نہ ناسیتہوہ و بیری نہیہتہوہ کہی ناخوشی
بہ سہر ہاتوہ!

لہ پیشہوا تہ حمدی کوری حہنبہ لیان پرسی:

"کہی ناسوودہ دہیین؟"

گوتی: "کاتیک یہ کہم ہہنگاوت دہنیبتہ ناو بہہشتہوہ، تہوکات
ناسوودہ دہیبت۔"

بؤیہ با دل تارامیبت، مادام پاشای پاشاکان موژدہی بہہشتت
پندہدات۔

- بەسمە تۆ خودامى، بەراستى خودايەكى باشيت.
- بەسمە تۆم خۇشەدەويت، تۆش باشتىن خۇشەويستى.
- بەسمە تۆ دىكتورم بيت، تۆش باشتىن دىكتوريت.
- بەسمە تۆ جوانترىنم بيت، تۆش جوانترىنى جوانانيت.
- بەسمە تۆ پالپشت و پشتىوانم بيت، بەراستى باشتىنپىشتىت.

ئەگەر خەلکی ستایشیان کردیت و ستایشەکیان راست نەبوو،
ئەوا هیچ لە دۆخی تۆ ناگۆریت. ئەگەر تانەشیان لێ دایت و
تانەکه لە شوێنی خۆی نەبوو، ئەوا هەمدیس هیچ لە بابەتەکه
ناگۆریت.

پەردەي دله كان دادراوئەتەو، ناوئەوئەي هیچ کەسێک ديار و پروون
نیه، کەس ناخ و دەروونت نابینیت، تەنیا (زاتی پەروردگار)
نەیت، کە ئاگادار و بینایە. ئینجا خۆدی خۆت.

تۆ باشتر خۆت دەناسیت.

تۆ زیاتر ئاگاداری خۆتیت.

با ستایشت بکەن، تانەت لێ بدن، تۆ تەنھا پێوستیت بەوئەي
پێوستیت بە هیچ کەسێک نەیت.

من نوپۆ و پۆژوو و زىكر و خىرىكى زۆرم ئاماده نه كردهوه،

به لام دلم تۆى زۆر خوڤشه وييت.

ئەسلەن ئەو دلەى دروستت كردهوه به خوڤشه ويستى تۆوه لىدهدات

ئەى خوڤشه ويستى دلم.

هەرۆك ئىبنو تەيمىيە (پەخمەتى خاى لى بيت) دەلييت: "دل

تەنيا بۆ خوڤشه ويستى پەروەردگار خولقيئراوه."

دلم بۆ تۆيە، هۆشم بۆ تۆيە، ئەى جوائترىنى ناو گەردوون.

ئىلاهى، تۆ خودامى، خوداى هەموو ئەوانەشى كە دەليين خوداى

ديكەمان هەيە جگە له تۆ.

من زۆر دلنيام له وهى تۆ تواناى ليخوڤشبوونى تاوانەكانت هەيە،

دەسا له تاوانەكانم خوڤش به يا الله.

هاوہلی چاک و باش، بوښایی دلت به زیگری پهروردگار پر
ده کاتهوه و بهرو چاکه ریئوینیت ده کات و له خراپه به دوورت
ده گریټ.

به لام هاوہلی خراپ، خوی بوښایی دلت پر ده کاتهوه و بهرو
خراپه ریئوینیت ده کات و له چاکه به دوورت ده گریټ.

حزرتی عومہری کوری خہتاب (خودا لئی رازی بیت)
فہرموی: "خودای گہوره دواي ئیسلام، هیچ نیعمہ تیکی وه ک
هاورپی باش به مروف نہ به خشیوه، هہرکہ سیک هاورپیہ کی
واي دستکوت کہ خوشه ویستی و چاکہ ی زوری لی چنگ
ده کوت، با دستی پیوه بگریټ.

نه گهر نازيزه كهت لى رويشت،

بلى: "حسبى الله"

نه گهر نزيكه كانت لى رويشتن،

بلى: "حسبى الله"

نه گهر هاوريپيه كى گيانى به گيانيت لى رويشت،

بلى: "حسبى الله"

نه گهر هه موو دونيا له لات رويشتن،

بلى: "حسبى الله"

تهنيا و تهنيا پهرورد گارى ميهره بانته به سه و پويستت به كهس

نبيه.

پیر له ئه‌وین به

بوّیه بو هه‌موو ئه‌و کهس و شتانه‌ی له‌ده‌ستیان ده‌ده‌یت بلی:

"خۆ هیشتا په‌روه‌رد گارم له‌ده‌ست نه‌داوه" ئه‌وه‌ش ته‌واوی

پێوستییه‌ کانمه‌ و ئه‌وم به‌سه‌. ئه‌وه‌ش کاملی کامله‌.

كاتىك مرۇقىك تۆى خۇشدهوئىت، ههست به هئز و دلخۇشى
دهكەيت.

كاتىك مرۇقىك تۆى خۇشدهوئىت، وا تئده گەيت تۆ جوانترين شتى
ئەم دونيايهيت.

كاتىك مرۇقىك تۆى خۇش دهوئىت، دونيا وا دەبىنى بۆت فراوان
بووه. ئەى ئە گەر پەرودەئىنى مرۇقه كان خۇشى بوئىت! ئەوكاته
چى؟

خوداى بههئز، خوداى دلخۇشى، خوداى پر له جوانىى، خوداى
بىخ نياز، خوداى بالادەست، ئە گەر خوداى گەوره تۆى
خۇشويست؟ چەنده براوئىت! له قسهى خەلك گەرى، هەر
خودا بهسه. هەر ئەو خۇشى بوئىت بهسه، دلارام به.

هەندیک مەرۆف هەن راستیی خۆشەویستی خۆمانیان بە کردووە
و گوفتار بۆ دەسەلمینن، بەلام ئەوان خۆشەویستی ئیمەیان لا
گرنگ نییە و پشت گوێ دەخەن، ئەوجا چ ئیمە
خۆشەویستیە کەمان بۆ سەلماندن یان نا، گرنگ ئەوێه
باوەریان بە خۆشەویستیە کە ی ئیمە نییە.

مەرۆفەکان جۆر بە جۆرن و کەللەرەقەکان زۆرن، بۆیە میشت
ماندوو مەکە و ئەو کەسانە ی باوەریان بە خۆشەویستیە کەت نییە،
رێک پشت گوێیان بخە.

ئارام بگره، دونيا خانەى بە لاو موسيبەتانە، (وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ
الْأُولَى) بە ھەشتيش بە ناخۆشيبەکان دەورە دراو، ئەوەى ناخۆشى
نەبىنيت ناچيتە بە ھەشتەوہ.

ئەگەر چوونە بە ھەشت ئاسان بووايە، ئەو کاتەى دەچوینە نيوى
نەدەحەسايینەوہ.

چونکە پيشتر لە دونيادا خۆشيمان بينيبوو، لەبەر ئەو ھەشە خودا
حەسانەوہى تەواوئى لە دونيا دانەناو، بۆ ئەو ھى لە قيامەت بە
تەواوئى بەسپينەوہ.

نمونەيەکتان بۆ دەھينمەوہ: "ئەگەر کەسيک بە "واسيتە" لە زانکۆ
دەرچوو، وەك ئەو کەسە دلخۆشە کە بە ھەول و ماندوو بوونى
خۆى دەرچووہ؟

نەخيز، بيگومان ئەو ھى خۆى ماندوو کردووہ زياتر دلخۆشە،
چونکە بەرھەمى ماندوو بوونى خۆيەتى.

پر له ټوین به

که واته ټو هی عیباده تی زور ده کات، ټو فرمانانه ی خدا و
پیغه مبه ره که ی پیان کردووه جیبه جیان بکات، ده گاته پله ی
ره زامه ندی ی خدا و قهت بیه یوا نایت

تکات لی ده کهم، پیش نهوهی رۆح له لاشهت جیا بیتهوه
تیشووی چاک ههلبگره.

ههزرهتی (حاته می تائی) دهیفه رموو:

"سهیری گشت مرۆفه کانم کرد، هه موویان خوشه ویستیکیان
ههیه. به لام کاتیك ده گه نه لای گۆر، گشتیان به جیان ده هیلن.
بۆیه چاکه کانم کرده خوشه ویستترینی خۆم، تاوه کو له نیو
گۆردا له گه لم بن."

نهو پاره و پۆست و جوانی و تهندروستییهی ههته،
تاقیکردنهوهیه. تا بزانیته چۆنی به کارده هی نیته، چاک بزانه
نهوانه هیچیان نیشانهی نهوه نین که خودا تۆی به تاییهت
خۆشدهویت بۆیه پێداویت، نه خیر به هیچکام لهوانه دیار ناکهون،
نهی دهزانی کهی پهروه ریڤن خۆشی دهویتیته؟

پر له ټوین به

ټو کاته‌ی نیعمه‌تی دینداری و به‌رده‌وامبوون له‌سه‌ر ټو ټایینه

جوانه‌ی پی خه‌لات کردیت و له‌سه‌ری به‌رده‌وام بوویت.

پەرورەین لە بکوژیک خۆش بوو، ۱۰۰ کەسی کوشتبوو!
پەرورەین لە زیناکەریک خۆش بوو، کە ئاوی بە سەگیك دابوو!
پەرورەین لە ئادەم خۆش بوو، کە لە فەرمانەکانیشی دەرچوو
بوو!

پەرورەین لە پیاویکی بەنی ئیسرائیل خۆشبوو، لە کاتیك ئەو
پیاو لە گوناھباران بوو، بە جۆریك زۆر دوور بوو لە
پەروردگارەو کە دووری نیوانیان ۴۰ سالی خایاند، داوی ئەو
ھەموو سالە ئەو پیاو داوای لیخۆشبوونی لە پەروردگار کرد و
گەرایەو بۆ لای پەروردگار، ئینجا پەروردگاری بەخشنە لی
خۆشبوو و لە تاوانەکانی بووری!

خودای بەخشنە لە پیاویکی تری نەوێ ئیسرایل خۆشبوو،
داوی ئەوێ ئەو پیاوێ داوای لیخۆشبوونی لە پەروردگار کرد
بارانی بۆ باراندە خوارەو.
ھەر لیبووردن و چاوپۆشی.

ئیمە ی مرؤف ئاوین، ھەلە دەکەین و زاستی دەکەینەو.

پږ له ټهوين به

ټه گهر په روه رڼن که دروست که رمانه، به هه له و لادانه کانه وه
قه بوولمان بکاته وه، ليمان ببووريت، له کاتيکدا ټيمه بنده ي
ټه وين،

ده ي که واييت بوچي له مروځه کاني ده ووروبه رت خوښاييت،
له کاتيکدا ټيمه مروځين!

له بهر ټه وه ي بخه ويت، له هه موو که سه کان خوښ ببه.

تاکو به نارامي و ناسووده ييه وه بچيته باوه شي نارام ييه وه.

نوٲٲز؁ به دوای شتی دیکه دا مه گه ری کات له خوٲ مه کوژه.

به پهرستشه کانت مه نازه، کی نالیت له کوټاییه کانی ته مهنت
وهک ټه و پیاوهی لی نایهت که له بهر ټافره ټیک بوو به گاور،
که چی له شهوی زاوا بوونی مرد و به پورپه شی گه پرایه وه لای
په روهرد گار.

ټه وهتا هه زره تی نازیزمان (سه لامی خودای له سهر بیټ) داوا له
په روهرینی ده کات که جیگیر و چه سپاوی بکات له سهر ټایین و
ده فهرموویت: "په روهرد گارا، ټه هی هه لگیړه وهی دله کان، دلم
له سهر ټایینه که ی خوټ راگیراو و چه سپاو بکه."

راسته ههندیك شت نازارت دهدهن، بهلام فیرت دهكهن زیاد له
راده باش و ساویلکه نه بییت.

تهوین واتا مانه وهی دل له سهه په یمانه کان، جا هه رچه ند
مه و دایه کان دوور بن.

تهوین واتا دلّه کان پاریزگاری له یادگاریه جوانه کان بکات،
هه رچه نده مه و دایه کان دوور بن.

تهوین یانی دلّه کان له سهه ئی خلاس به رده وام بیټ هه رچه نده شیوه
و رووه کان له به رده ممان بگورین.

تهوین یانی دلّه کان به ناوی خوشه ویسته کانیان ه وه هه لک و لرابن،
تا نه و کاته ی دلّه کان ده و ستیت و له گه ل خوشه ویسته که ت
زیندوو ده کریته وه.

ئیستا زانیت؟!

یہ کیچک لہ جوانترین یاد گارییہ کانی مندالیم کہ تییدا ژیاوم:
لہ ھۆدہی مالہ کہی خۆمان دہخہ وتم، کہ چی کہ بیدار
دہبوومہ وہ، لہ سہر سیسہ مہ کہ بووم!
پہر و ہرد گار و ابکہ یت ھەر گیز دہستہ کانی دایک و باو کم ناگری
دۆزەخ نہ بینن.

پر له ټوین به

ټو څه مانه ی ئیستا هه مانن تیډه پهرن.

پهروهر دگار داد گهري و ناوه نديگيري و دانايي و دادپهروهري له
هه مووشتي کدا خو شده ویت.

له کاره کانتدا داد گهريه، تا ژيانت سه رانسه ر جوان بکات!

پېر له ټهوين به

کاتې شتيکت سهرنجي راکيشايت.

بلي: "ماشاءالله لا قوة الا بالله"

کاتیک ددان بهو جوانییه دا دهنیت که پهروهر دگار دروستی
کردوو و، دوعای بهره که تی بو ده کهیت خو هیچت لی که م
ناییت.

حه سوود مهبه و نازاری خو ت و دو ست و بریا ننت مه ده.

یہ کیٹک لہ پیشینہ چاکہ کان جببہیہ کی جوانی بہ پارہیہ کی
زور کپی بوو، لہ کاتی نویتڑدا لہ بہری دہ کرد و، دہیفہرموو:
"پہروردگار لہ ھہموو کہسیک باشرہ بوئوہی خومی بو
جوان بکہم."

بویہ بایہ خ بہ بوئی خوش و پاکوخواینی جلوہرگی خوت بدہ.

به هموو ټاواته کانت،

به هموو خهونه کانت،

به هموو ټامانجه کانت،

به هموو ټهوشټانه‌ی جهزت لییه، بلې:

"به‌ویستی خودا پیم ده گهن"

تەننات بە دابران!

تەننات بە دۆرانیش!

بلى: (رەنگە خىرى تىدا بىت)، تۆ چوزانیت، لەوانەيە پەرورەنت
زۆر باشتى بۆ دانابیت، بە جوړىک ھەر خەيالیشت بۆی
نەچو بىت و ھەرگیز پلانیشت بۆی دانەنايیت، پەرورەدگار لە
مروڤ زۆر زیاتر بە حیکمەتترە، نمونەى بالاش ھەر بۆ
پەرورەدگارە.

ئەو پەرورەدگار بۆت دەکات، لەو زۆر زۆرتەرە کە تۆ گومانى
باشى پى دەبەیت، ئەو بەو بەخشنەدەييەى پىت دەبەخشیت
لەسەر و ئەو دەويە کە پىشبینى دەکەیت.
دوودل مەبە، ئەو پەرورەدگارى ئازیزی ئیمەيە.

ئارام بە.

پر له تهوین به

رهنگه ئەمشه و به بیهیوایی له شتیکهوه خهوتبیت.

بۆ به یانییه که ی پهره رین به دلخووشی و چاره سه ربوون بیدارت
بکاتهوه، ههروه ک چون له شهوی ئیسرا و میعراجدا له گه
په مبه ره که ی ئەنجامیدا.

پرسیار له یه کییک له پیاوچاگان کرا:

"که سییک دهناسیت نزا که ی گیرا بیت؟"

فهرمووی: "نه خیر، به لام ئه و زاته دهناسم که نزاگان
قبول ده کات."

بۆیه دلت په یوهستی ئافرینه ر بکه نه ک ئافرینه دراو.

پر له تهوین به

چ سهیره!

تهو کهسانه ی رۆژیک له رۆژان خوشمانویستون، چون دلیان دیت
دلمان بشکینن!

ئیبین قهیمم دهلیت:

"دوورترین دل له خودا، دلیکی رهقه"

زامدار قادرى

ئەگەر بەھو جۆرەي كە دەيلىت، خوشتدەويت، برۆ بەر دەرگايان
ولەسەر جوامىرى تەواو بە ھەلالى داواي دەستى لە داىك و
باوكى بکہ.

سولتانی دلان (سهلامی خودای لهسهر بیټ) دهفهرموویت:

"کاتیک بهیانی بهسهر نهوهی ئادهم دا دیت، ههموو ئهندامه کان

له دهست زویان هاواریانه و دهلین: "له خودا بترسه، ئیمه

پهیهستی توین، نه گهر توؤ راگیراو بیت، ئیمهش راگیراو دهبین.

نه گهر توؤ ههله بکهیت، ئیمهش تووشی زهره دهبین."

خۆت بو ئه وشته ئاماده بکه.

پهروهر دگار له ههموو وشهیه کت دهپپچیتتهوه، که گوتووته.

له ههموو واژهیه کت دهپرسیتهوه، که نووسیوته.

خۆت پرزگار بکه، وه گهر نا به فهتارهت دهچیت.

ناكرىت تو خوت رۆشن نهبيت، كه چى بو من بيته چرا.
ئهوانهى قسهى ناياب و باقوبريق ده كهن، سهير بكه بزانه له
خوياندا رهنگ ده داته وه؟ ئه گهر وانهبوو، بزانه تهنيا تووتيه كه و
هيچى تر.

بیژاری له خوت به دوور بگره، سهرت راحه ته!

زه حمه تی له خوت به دوور بگره، سهرت راحه ته!

سه ختی و ناخوشییه کان له خوت دوور بگره، سهرت راحه ته!

وه لامي نازاره کان مه دهر وه، جا چ ټو نازاره له خه لکیه وه بن،
یا خود له شهیتان.

مه هیله نازاره کان ټاو نزانن بن، به لکو به پشت به ستن به خودا
له ناوی بیه.

له بهر ټوهی ټو به نلای ټو بیت، به سته په روه ردگار په ناگیرت
بیت.

نەرموونیان بە ...

(نەرموونیانى لە ڕەوشتجوانى و ئاكارە بەرزەکانە)

پەروردگار بەرانبەر ئیمە نەرموونیانە و کەسە

نەرموونیانە کانیشى خوێشدهوێت، بۆیە تورپیه کانت مەهیله،

تەنیا بە چاکە و لیخۆشبوون و پەرەى نوێ وەلامى خراپە کاران

بدەوه.

لە یادت نەچیت پاداشت لە جووری کردارە.

بەخشندهبه تا بهخشر بتبهخشیت.

پر له ئه‌وین به

دادهی سه‌نگین،

ریوی فیلباز نه‌تخه‌له‌تینیت!

به‌وهی که پیته بلی:

"ها ئه‌وه ژماره‌که‌م، من ده‌مه‌وی هاوسه‌رگیریت له‌گه‌ل بکه‌م."

باوه‌رم پی بکه!

ئه‌گه‌ر راستگو بیته، دیتته به‌ر ده‌رگای مالتان و دیتته پیش.

وریابه باسکردنه چه‌واشه‌کاره‌کانی هه‌لتنه‌خه‌له‌تینیت و پاکیت
له‌ده‌ست بده‌یت!

ده‌ست به‌په‌تی پاکیه‌وه‌بگه‌ره، سه‌یری دایه‌عائیشه‌ت بکه
ره‌زای خوی لی بیته و له‌دواوه‌ی برۆ له‌پیناو گورگیکی
فیلباز، پشتی تی مه‌که و ده‌ستی به‌رمه‌ده.

زامدار قادری

توخوا توخوا ئافرهته موسولمانه كان پابه‌ند و جيگيرين، ده‌ست

بگرن به ئايينه پاكه‌كه‌ي په‌روه‌رد گاره‌وه.

پر له تهوین به

خۆبه که مزان به.

تۆ به و رۆشتنه خۆبه گه وره زانییه ت ریگا کان کورت ناکه یته وه.

به و خۆ به سه رسامبوونه ت خۆ چیا کان ناروخینیت.

چاک بزانه نینۆ که که ت ناگاته بستیک له ئاستی به ززیی

بچوو کترین چیا.

ئیبین عومه ر (په زای خوی لی بیت) پیاویکی بینی زۆر

به خۆبه زلزانییه وه به ریگادا ریی ده کرد، گوتی: "یگومان

شهیتانه کانیش برایان ههیه"

هينده خه م له خه لكى مه خو، تو ژيانىكى تايبهت به خوٽ
ههيه، نه فسى تو مافى ههيه به سه رته وه.

ژيانىكى خوٽ بڙى. چيژ له كاته كانهت بيينه. نه و كار و
كرده وه چا كانه بكه كه سووديان بو خوٽ ههيه و
په روه رد گاريش ليٽ رازى ده بيت. نه مه بكه به ئامانجى خوٽ،
هر نه شته ئامانجى سه ره كى تو به له ژيانى دونيادا.

شاردنه‌وه‌ی ئێش و ئازار کاری چه‌زهرتی خو‌شه‌ویست (سه‌لامی
خودای له‌سه‌ر بی‌ت) بو‌وه.

ئه‌گه‌ر خه‌مبار بو‌ویت، دوا‌ی ئه‌وه‌ی ئێش و ناخو‌شیت بینی،
رازی به. دوا‌یی ئازاره‌کانیش لی‌بوورده به.

چونکه په‌روه‌ردگار خو‌ی پله و پایه‌ت به‌رز ده‌کاته‌وه.

زامدار قادرى

پەروەردىگارى مەزن بەر لە دروستکردنى زەوى و ئاسمان بە
پەنجا ھەزار سال، پېنووسى دروست کرد.

بە پېنووسى ھەرموو "بنووسە"

پېنووسىش ھەموو ئەو شتەنى نووسى، كە تۆ دەيانكەيت.

ھەر ھەموو شتەكى نووسى كە لە رزق و پاراستن بۆت دېن.

دەنيا بە.

خودا لە پېش بوونى تۆو، لە تۆ زانترە.

ھەر ئەویش ھەموو كاريكى بۆ پېش ھاتنە دونيات
رېكخستوويت،

ئەى بەندە، ئا ئەو خودايە. كە واييت دەلئارام بە.

بە ويستى خودا ھەموو شتەك بەباشى دەروات.

له سووده کانی "تیرامان و بیرکردنه وه" : دانایی به مروّف
دبه خشیت، نیمانی زیاد ده کات، دلگوشادی له لایهن
په روږد گاره وه پی دبه خشیت.

ټه م په رسته به په رسته بیډهنگ ناوزه ند ده کریټ، پاداشتی
به ندهی تیډایه، ده رگای زانست و مه عریفه تی به روودا والا
ده کات.

هاورپیه تی ئەوانه مه که که له دهستدرچوون.

له گه‌ل یه کینک دانیشتم، هه‌موو قسه کانی باسی جلویه‌رگ و زیڤ و سه‌فه‌رکردن و ئەو شتانه‌ی دهیکرپیت بوو، وا تێده‌گه‌یت هه‌موو ئەو شتانه ده‌مینه‌وه و نافه‌وتین!

له ئیستاوه بیربکه‌وه هاورپیه تی کی ده‌که‌یت.

له ئیستاوه بزانه هاورپیکانت تۆن و ئاوینه‌ی تۆن.

باوه‌ری ته‌واوت هه‌ییت که هه‌ندیك شت له هاورپیان ت فیڤ ده‌بیت، بۆیه هاورپیه تی ئەوانه بکه که قوزئانیان ئەزبه‌ره.

هاورپیه تی خوینه‌ران بکه، چونکه تۆش ده‌بیته خوینه‌ر.

له گه‌ل ئەوانه هاورپیه تی دروست بکه که شوینکه‌وته‌ی سوننه‌تی چه‌زهره‌تی په‌یامبه‌رن (سه‌لامی خودای له‌سه‌ر بیته)، چونکه تۆش وه‌ک ئەوان شوینکه‌وته‌ی سوننه‌ت ده‌بیت.

هاورپیه‌یی زانایان بکه، تۆش ده‌بیته زانا.

هاورپیه تی دا‌هینه‌ران بکه، وه‌ک ئەوانت لی دیت.

پر له تهوین به

له گه گه شینیان دوستایه تی بکه، وه ک نه وان دلخوش
دهییت.

ئارامبگره لهسهز ئه و توّمهت و قسه ناراستانهی ئاراستهت
ده کرین، رۆژگارێک دیت راستی ئاشکرا بییت و پروون بیتهوه.

پر له ئهوين به

تو شايهني ئهوهي خوتت خوشبويت.

زانایی تابعی "سه عیدی کوری موسه ییہب" دہ فہر موویت:
"تہوہی چاکہ کار بیت بہرانبہر دایک و باوکی، تہوا ہہرگیز
مردنیکی خراب نامریت"

خودایہ بمانگیپری لہو کہسہ چاکہ کارانہی لہ گہل دایک و
باوکیان باشن.

حسوودی له لای نزیکه کانه وه زؤر مه ترسیداره.

لای ٿو که سانه ی په یوه ندییسه کی به هیڅ کوټان ده کاته وه، زؤر
مه ترسیدار تره له خه لکانی تر.

بویه کاره کانت به شاراویدی ټه نجام بده.

خوشی ژیان له‌وه‌دایه که دایک و باوکت لیت رازی بن، له‌بیر
نه‌که‌یت دوای ئیمان به خودا، پرسپاری مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل
دایک و باوکت لی ده‌کریت!

پر له تهوین به

ئاگادار به خه لکی تو مه تبار مه که.

مه که حول ده لیت:

"بینیم که سیک نویژی ده کرد،

هر جار یک رکوع و سوجهی ده برد، ده گریا!

له دلی خوم گوتم ته وه بو ریایه

په روهرد گار گریانی سالیکی لی قه ده غه کردم."

لومہم مه که گهر بروام پی نه کردیت!

چونکه پیشت درۆت له گهڵ کردم.

رۆحه کان وههان یه کهم جار سیفه تیکت لی بینن، بو

هه میشه یی له ناخیان ده مینیتته وه.

تۆ دهبيئيّت، كاتيك دهچرپيني: "ئىلاھى من!"

تۆ دهبيئيّت، كاتيك به چاويكى پر خەم و حەسرەتەوہ سەيرى
ئاسمان دەكەيت.

ئارام بە، پاشاى پاشاكان تۆ دەبيئيّت و ليتهوہ زۆر نزيكە، بۆيە
لە پارانەوہ كانت مەوہستە و ھەر بلى: "مەعبودى تاقانەى من!"

زامدار قادری

ٲوهی له تای تهرازوودا سهنگین و قورسه:

(سبحان الله و بحمده ... سبحان الله العظيم)

پهروهرد گاری ههردوو جیهانیان تهرازوومان سهنگین بکهیت.

ټه گهر ټاره زوو و شه هوته کان به رهو پروت هاتن،
توش وهک جه زه تي "يوسف" را بکه بو دهرگا و هه لي.

خەم لە کراسە درپاوە کەت مەخۆ، کە لە کاتی راکردن لە گوناھ
درپاو، چونکە هەر کات توو لە پەرودەدگار ترسایت، ئەویش
بەرگی پارێزراوایت لەبەر دە کات و لە گشت کراسە کانی دونیات
دەپارێزێت.

ئه‌و ته‌نیا یه‌ی تو به‌شوومی ده‌زانیت، زۆر جار خه‌لاته.

بیر بکه‌وه، کێ نالیت خودا تو‌ی ته‌نیا کردووره، تا ته‌نیا نه‌گه‌ل
ئه‌ودا بیت.

ئه‌ی نابینی هه‌زه‌تی نازیزی دلان (سه‌لامی خودای له‌سه‌ر
بیت)ی، به‌تاقی ته‌نیا ده‌برده کیوی سه‌ور بو مونا‌جات!

خۆشت بویت،

بیلدوینه،

سەردانی بکه،

خەمی هەلبگره،

بەلام هەرگیز نەلییت "خۆشم دەوییت"، خەلکی ئەمرۆ کاتیک
زانی خۆشت دەویت، ئەوکاتە پشت گویت دەخا!

هه رکات ده لیت:

"حسبي الله ونعم الوكيل"

بزانه له سهرووی ئاسمانه کانه وه پهروه پنی تازیز ئاگاداره-و
پهیمانی داوه سهرت بخات، ههروه ک ئیبراهیم (سهلامی خودای
له سهر بیت)ی، به سهر قهومه کهیدا که له نیو ئاگردا ده یانسووتاند
سهر خست.

دلخوش به کاتیک نان ده خویت، چونکه که سانیک هەن نان
نییه بیخون.

دلخوش به کاتیک له گەل خیزانه کهت دەمەتەقی دە کهیت،
که سانیک هەن سایه ی دایک و باوکیاب و خیزانیان له سەر نییه.

دلخوش به کاتیک به یانیان له خەو هەلدهستیت، له ملاقه
که سانیک هەن له بەر ئازار نه خەوتوون.

دلخوش به کاتیک سوژده بو پەرورده گاری خاوەن میهر
دەبهیت، ئیستاش خەلکانیک هەن سوژده بو مشک و مار
دەبن.

دلخوش به... دلخوش به سەدان دلخوشی دیکه هەن، تۆش
دەتوانییت بیانژمییریت:

.....

له ناخی دلەوه به خالقی خاوەن ئەوین بیژە:

پر لہ تہوین بہ

"الحمد لله علي كل حال"

رینگاکانی ئاسوودهی گه لیک زۆرن، بهو مهرجە ی ژیرمه ندانه
واز له کۆمه لیک شت بهینیت:

قسه کردن،

گرنگی پیدان،

وازهینان له خه لک.

پر له ئه‌وین به

وازیان لی بهینه

با بیرت بکه‌ن.

ئه‌وانی فه‌رامۆشیان کردوویت با تی‌بگه‌ن،

تۆ هه‌میشه له لایان نامینیت.

زآمدار قادری

په یامی په روهرین چهنده ناسان و جوانه:

(لن یموت قلب تعلق بالله)

واته: نهو دلہی به خودا په یوهسته، ههرگیز نامریت.

پر له ئهوين به

گوتراوه:

"ئه گهر تۆ پشته براکهت نه گريت و

كاتيك كهوت، ههلى نهستينيتهوه.

كاتيك ماندوو بوو، شته باشه كانى بير نههينيتهوه.

كاتيك خه مبار بوو، خه مه كانى له ئاميز نه گريت.

كاتيك تووشى ناخوشى بوو، نه بيته پشت و پهناى.

ئهى به چ مانايه ك تۆ هاوهل و دۆستى ئهويت؟!!

پەرورەن خۆى پارىژگارى لە ئەولياكان دەكات.

بۆيە ھەموو دەم ئەو ھەسەر زارت يىت: "ئىلاھى لەوانەم حساب
بکەيت، بۆ تۆ سولحاون."

ئەگەر بۆ خودا سولحايەت، ئەويش پارىژگارىت لى دەكات.

دژايه تي نه فس جهنگيكي يه كلاكهرهويه له ژيانى دونيادا.
ئو جهنگى تا به خوت كوٽاييت پي نويات، ههرگيز كوٽايي
پي نايهت، تا رٴوحت ته سليمي پهروهردگارت نه كهيت، ئو
جهنگ و دژايه تيبه بهردهوامه له گهل نه فسي خوت!
يان ئه وهته به سه ركه وتووي تييدا دهرده چيت، دهستكه وته كانيشت
چاك ده بيت.

يان به دوړان تييدا دهرده چيت و، چندان تاوانت له سه ر ده بيت.

دهبیت له ناخی خوتدا پایزیک دابنیت، هرکات بینیت
گرنگیت پینادهن، هه لیانوه رینیت و بیانخه به هر گسکی ژیان.
وابکه، با به گه مرهت نه زانن.

تۆ دەبینیت، کاتیک دەچرپینی: ئیلاهی من!

تۆ دەبینیت، کاتیک بە چاویکی پر خەم و حسرەتەوہ سەیری
ئاسمان دەکەیت.

ئارام بە، پاشای پاشاکان تۆ دەبینیت و لیتەوہ زۆر نزیکە، بۆیە
لە پاراوە کانت مەوہستە و ھەر بلی: "مەعبودی تاقانە ی من!"

وا ٽيمه گهن هه موو نازاديهه كاني ٽهم ٽيانه خوراين، تا به دلي
خوت چيت بوٽ بيكهيت!

پوڙيڪ ديك لپرسينهوه له گهل گشت ساهه كاني ٽيانه
ده كريت، تڪايه خوت تاماده بكه.

گوتراوہ:

"نہوہی بیہویٹ لہ ژیانٹ بچیتہ دہرہوہ، تہنانت لہ کوونی
دہرگاش بیٹ ہەر دہروات."

نہوہشی بیہویٹ بیٹہ ناو ژیانتهوہ، تہنانت لہ نیو دیوارہ کانیدا
دہرگایہ ک درووست دہکات و دیتہ ژیانتهوہ:

پر له ټهوين به

خو ډهړز نييه هموو شت بزانيت، نه گهر نه تراني به شانازييه وه
بلي: "نازانم."

رپڙ و شهرم ته نيا له جل و بهر گدا نيه!

به لکو هديه له دهنگيدا هديه،

له پيکه نينيدا هديه،

له شيوازه کانيدا هديه،

له رهفتاره کانيدا هديه،

هديه له خودی شهرم و رهوشتيدا هديه،

که واته دست به شهرم و رپڙه وه بگرن و له سهري توندوتول بن.

پر له تهوین به

مروث

دهییت به کرداری تاقی بکرینهوه

نه ک به قسه کانی .

ثای چهند زورن تهوانهی

کردهوه کانیاں ناشرین و قسه کانیاں نوقلئاسان!

كەسى خائىن ھەر شكست دەھىنيت، جا ھەر چۆنيك ييت.
چونكه هيچ رينيشاندهريكي ئەم گەردوونە نيبە، جگە لە
پەروەردگار، ئەميش دەميگە خۆي لە پيلانى خائىنان بيبەري
کردووہ.

پر له ئەوین بە

سەگە کان زۆر جار لە هەندیک خەلک باشتەرن!

هیچ کات بیرم نایات کاتیک خواردنم بە خشیبیتە سەگیکی هار،

پاشان، ئەگەر لە برسانیش مردبا پەلاماری دابم!

بەلام بەداخەو.

زۆری ئەوانە ئازاریان داوم مروۆفن!

لە کاتیکدا زۆر جار بەرژەوئەندیی ئەوانم پیش خۆم دەخست.

دڵدانەوی ئیمە ئەوێ، کە براکانی یوسف زولمیان لە یوسف کرد.

پیر له ئه‌وین به

خه‌لکی له‌و کاته‌ی جیا‌ده‌بنه‌وه، یان ده‌دۆرپین، ئینجا باوهر به
قه‌زا و قه‌ده‌ر ده‌که‌ن.

به‌لام کاتی‌ک سه‌رکه‌وتوو ده‌بن، سه‌رفراز ده‌بن، شتی مه‌حال
ئه‌نجام ده‌ده‌ن، زۆری‌ک له‌وانه‌ وا باوهر ده‌که‌ن خۆیان کاره
مه‌حاله‌ که‌ی ئه‌نجام داوه، وابیر ده‌که‌نه‌وه ئه‌و تا که‌ که‌سه‌ هیچ
شتی‌کی مه‌حال له‌گه‌ل ئه‌ودا بوونی نییه!

چۆن ئه‌وانه‌ ده‌توانن ئاوا بیره‌که‌نه‌وه؟!

چۆن ئه‌وانه‌ سه‌ره‌تا بیره‌ له‌ سوپاسگوزاری په‌روه‌رین ناکه‌نه‌وه؟!

ئه‌گه‌ر کاری‌کی ئه‌سته‌مت ئه‌نجامدا، به‌ خه‌لکه‌ که‌ بلی هیچ
شتی‌ک له‌گه‌ل خودا مه‌حال نییه، نه‌ک هیچ شتی‌ک له‌گه‌ل
مندا مه‌حال نییه!

ئەم دۆخە خراپەى لە جیهاندا لە ئارادایە، دەتوانین بیگۆرین،
بەو مەرجەى گۆرانکاری ریشەیی لە خودی خۆمانەوه دەست
پێ بکەین.

هەموو گۆرانکارییە ک سەرەتا لە ناخدا دەست پێدەکات.

رهنگه حیکمه‌تی په‌روه‌رین وه‌ها بیټ، ئه‌و شتانه‌ی داوای
ده‌که‌یت، بیټ نه‌به‌خشیټ. ئه‌وه‌ش په‌رحمه‌ت و به‌زه‌یی په‌روه‌رد‌گاره
به‌ران‌به‌ر به‌نده‌که‌ی، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پینه‌به‌خشی‌نی هه‌ندی‌ک شت له
راستیدا خودی به‌خشی‌نه.

له‌به‌خشنده‌یی په‌روه‌رد‌گار ئه‌وه‌یه، ری نادات تووشی نار‌ه‌حه‌تی
بیټ و، به‌شتی زۆر باشتر قه‌ره‌بووت ده‌کاته‌وه.

ژيرمه ندرين ټو كه سانه ي بينيومن، يه ك سيفه تي هاو به شيان
هه بووه ټه و يش: هه رگيز خو يان به كه ساني دي كه به راورد
نه كړدووه، ته نيا خو يان بوون.

پر له ټهوين به

ټه گهر به دواى كه سيكدا ده گهر پټ كه دلخوشى هه ميشه يټ
پي ببه خشيت و له كاته سه خته كان خوله كيك ليت دانه بر پټ و
ژيانټ بگور پټ، ټهوا سه يريكي ټاوينه بكه و ټهوكات ټه و.
كه سه ده بينيت.

زامدار قادری

دل له دل مهده روزه کان تیده پهرن و ساته کان چرکه به چرکه
دهرون، به لام بیرمان ناچیت

کی دهستی گرتین و کیش دهستی به قهدهر فروشتین و دهستی
والا کردین!

پهروه رېن، تاكه زاته بتوانيت، به دهمي داخراوېش بانگي
بكهيت. له ههر هه موو روژه كاني تو تاگاداره، نهو هه موو
خه مانه ي ههن له ههر كاتيېك بيت وهك دؤستيكي نازيز گوېت
بو ده گرېت و له گه لېشت چاره سهر ده كات، ته نيا نه وه ي ده وېت
تو "نزا" يه ك بكهيت.

ده ئيدي نهو خه مبارييهت با بهس بيت!

زامدار قادرى

تەنھا يەك جار فرسەتى ژيانمان پىدراوہ،

تكا دەكەم با ئەو پەيوەندىانەى بە يەكەوہ توۆمارى دەكەين با

زۆر جوان بن.

پر له ئهوين به

هه موو كهس ههز به بينينت ناكهن،

هه موو توڤيان قبول نيهه،

هه موو كهس توڤيان خوشناوڤت،

هه موو يان چاكه ي توڤيان له بهرچاو نيهه،

هه موو يان ههز ناكهن سه ربكه وڤت،

بوڤه كاتيك ده بيسيت قسه ت پي ده لڤن، خه م مه خو!

دلي هه موو خه لك به تو رازي ناكريت!

بەر راستی پیبکه نه، په رویشیان به و خوشتبوین.

هیچ کات رڼلی که سیکي تر مه بینه، کاتیک که ده گریت با
بو ئه وه بیټ که به راستی نازارت هیه، که پیده که نیت پر به
دلټ که یفخوش به، با هه مووان بزائن تو راسته قینهیت و ساخته
نیت!

پر له ټهوين به

با په يوه ندييه که ت له گه لى تيکبچيت، به لام مهردانه مامه له
بکه و له پاشه مله هدرگيز باسى مه که.

هەندىك لە ئازىزانمان ون كرد،

هەندىكيش ئىمەيان لى ون بوو!

هەندىكيشيان لە گەل تىپەر بوونى كات

گۆران و بوونە جوړىكى دىكە، لە ولاوہ هەندىكيشيان وه ك

خۆيان مانەوہ.

ئاساييە هەر جوړىك بن، ئىدى ژيانە، نزا دە كەم هەمويان باش

بن.

ئەو رۆژگارەى ئىمە زۆر ناخۆشيمان دەهينىتە پيش، خەرىكە
نەهينىت زەردەخەنە جوانە كانى دۆستانىش بىينم، بۆيە دەگەمە
هەر كەس نوقلى زەردەخەنەى دەخەمە باخەل.

بۆ ئافرەتە سەنگینە کان.

چاک بزائن پیاوہ کان ھەموویان خراپ نین، تەنیا سەیری ئەو
ھەموو ماندوو بوونە ی بکە بۆ دا بینکردنی ژیانیکى شکۆ مەندانە
چەندە نازار دە کیشیت، بەلام لە بەران بەردا تەنیا ئەو ی لیت
دەوی زەردەخەنە بکەیت و تۆزیک گرنگی پى بدەیت، خۆ لیت
کەم ناییتەو ئە گەر بە روویە کى خۆشەو بە خیرھاتنەو ی
بکەیت، دلنیات دە کەم ئەو ھەموو ماندوو بوونە کە ی لەبیر
دەباتەو.

پر له ټوین به

ټازیزه کان ټه وانن که حز ده کهن قسه ت له گه ل بکهن،
ټه گهر چی هیچ بابه ټیکیش نه بیټ تا قسه ی له سه ر بکهن.
له ده ستیان مه ده ن، ټه گهر برؤن هر گیز ناتوانی ده ستیان
بخه یته وه.

زامدار قادری

ئيرەبىي و حەسوودى وەك پشكوۆى ئاگرىك لەسەر دەستت بىت
وہان، جگہ لە سووتانى خۆت هيچيتري لى بەرھەم نايەت.

پر له تهوین به

ئه گهر دواى وه فاته ته نیا چاویکت له م ژیا نه بیټ و بینیت

چهن زوو له بییرت ده کهن و تو یان له بییر ده چیتته وه،

ئه ووا جگه له پهروه ریښی تا قانه هه ولى رازیکردنی کهس نادهیت.

زامدار قادری

زۆر بىر كرده وە تىپرامان لى رۇوداۋە كان مەۋق وىران دەكات.
وہا باشە بوار بدەيتە رۇژگار رۇوداۋە كان خۇيان رۇو بدەن.

پر له ټهوين به

ټه و ژيانه ي ټيستات وه ك كټيبيكي خالي وه هايه، كه خوت
نووسه ره كه يت و به كاره كانت دهنووسيت،

هه ولېده رووي ټه وهت هه يټ له روژي په سلان له خزمهت
په روه رڼي جيهانيان كټي به كه ت بخوښتته وه.

وريا به!

مههئله تالی رۆژگار، خه مت پى له باوهش بگريت.

سه ختييه كان زۆربوون و ژيان وه ك ژوورئكى قانگدراو به
په ژارهى ليها تووه.

له بىرت يىت ژيانى دونيا هيئنده كورته، خوشى و خۆزگه كانى
هه رچهند زۆريش بن ناگه ن به چركه ساتيكي به ههشت.

ليزهش ماندووويت، خوشيى نه ولا له بىرت ده باته وه.

به هه‌موو که‌سیک مه‌لی: "تۆ وه‌ک ژیانم وایت."

که‌سیک ژیانت بی‌ت، ده‌زانیت که‌ی بی‌تاقه‌تیت،

ده‌زانیت که‌ی دل‌خوشیت، ده‌زانیت که‌ی توانای قسه‌ت نییه،

ده‌زانیت که‌ی پیوستت به‌ ته‌نیاپییه، به‌ کورتیییه که‌ی بی‌

ده‌برپینی وشه‌ کانت ده‌زانیت چیته!

بۆیه به‌ هه‌موو که‌سیک مه‌لی ژیانم، چونکه‌ ژیانت نه‌و

که‌سه‌یه که‌ هه‌موو کارێک ده‌کات تا تۆ له‌وپه‌ری

خه‌مبارییه‌وه‌ بخاته‌ پیکه‌نین.

زادمار قادري -----

جار جاره شتيك لهو كه سانه بكرن كه ده ستيگيرن.

ته گهر پيوستيشتان نه بوو، ههر بيكرن.

رهنگه كه سانتيك بن نه يانه ويټ سوال بكن و بهو شته هه زانانه
بيانه ويټ بزيوي مال و منداليان دا بين بكن.

پر له ئهوين به

نائوميدي، زۆر له پيري سه ختره

مرۆف له ته مهني پيريدا لاشه ي ده چه ميته وه،

به لام له نائوميديدا، رۆحي مرۆ.

فرمایشتیکی شیخ "عہلی تہنتاوی" رایچلہ کاندم کہ
لہیہ کییک لہ کتیبہ کانیدا دہلی: "۲۷ سال قازی بووم، بینیم
زورترین حالہتی تہ لاق لہ دوو خالدا روویان دہدا:

یہ کہم: تورہبوونی کویرانہی پیواوان

دووہم: وہ لامہ رہقہ کانی ٹافرہتان

ٹیستا با ہرہیہ کہمان لہ ہردوو رہ گہز ٹہو دوو کیشہیہ
چارہسہر بکہین، دہیینین چہندہ لیکتینہ گہیشتنہ کانمان بہ
زوویی چارہسہر دہبن.

دوای چه ندین سال ټینجا زانیم پرچیژترین شت له ژیانمدا
ټه نجام دانی کاریک بوو که هه موو خه لک دهیانگوت: "ټه م
کارهت پی ناکریت و ناتوانیت ټه نجامی بدهیت!"

پر له تهوین به

یئگومان پیاو پیوستی به

چوار ژن هیه له ژیانیدا:

۱- دایکیکی میهره بان

۲- خوشکیکی ژیرمه ند

۳- ژنیکي باش و گوپرایه ل

۴- کچیکي قشیلهی به ناز

زامدار قادرى

ھەممۇ كەسك دەتوانى پىسى و عەيبوعار لە خەلكى
بدۆزىتەوہ.

خوينەرى ژىر، تۆ بىبە بەو كەسەى زىپريان تىادا دەدۆزىتەوہ.

ژیان به جوړیک دهوران ده کات که به دیارییه وه وقت وړ
دهمینی، بویه بایی ته وه بهیلله وه بهیانی ناچار نه بیت بلیت:
"چاوه پری ته و خیانت، دووړووی و ئیهمالکردنم لی
نه ده کردیت!"

با راستگو بین له گهل یه ک، هیچ کهس نه وهنده سهری قال
نییه نه توانیت هه وائت پرسیت و سوراغت بکات! به لام راستی
بابه ته که نه وهیه:

"تو له کهسه گرنگه کانی نه و نیت و پله دوویت!"

پر له ئه‌وین به

ئیتەر ده‌ییت ئه‌و راستیه قه‌بول بکه‌ین له ئاست کۆمه‌له شتی‌کدا
بی‌ده‌نگی هه‌لبیژێرین، بۆ نمونه: کاتی‌ک بیری که‌سی‌ک
ده‌که‌یت که ئه‌سله‌ن هه‌ر نایه‌وی‌ت قسه‌شت له‌گه‌لدا بکات
بی‌ده‌نگ بیت.

شہ کت و ماندوو ببوو، وادهی رۆیشتنی بوو،

له وتاری مائئاواییدا،

دهنگی پیروژ و پر له هه نینی بهرز کرده و

فهرمووی: "ئافره تان ئامانه تی ئیوهن و له گه لیان باش بن."

ئهوه هه زه تهی ئازیزی دلان (سه لامی خودای له سه ر بیته) بوو.

دهک رۆحی من به قوربانی بیته.

۳ شت ههیه له ژیا تدا هه رگیز وازیان لی مه هیڼه:

۱- واز له "سوپاسگوزاری" مه هیڼه.

چونکه دهیته هو ی زیاد بوونی به خشه کانتان.

"ولئن شکرتم لأزیدنکم"

۲- واز له زیگری خودا مه هیڼه.

چونکه په روهرین بهو هه موو مه زنییه وه یادت ده کات.

"فاذکرونی اذکرکم"

۳- واز له دوعا کردن مه هیڼه.

چونکه په روهرینی میهره بان وه لامت ده داته وه.

"أدعونی أستجب لکم"

نه گهر نهو شتانهی له دوامانه وه ده گوترین،

نه گهر بونی راستیشی تیدا بووایه،

نهوا روبه پروو پیمان ده گوتران.

بویه به خیرهاتنی نهو چاکانه بکه

که هیچ ماندوونه بووین له پیناویاندا - غه بیه تکرین -.

پر له ئهوين به

داده سهنگين و نازداره كهى خۆم!

كورانى "باش" له بهر "جوانى و سهرنجرا كيشى" يه كهت تۆيان
ناوئت،

ههروهها كورانى "خراب" يش زۆر له وه كه متر و بيسهنگترن تا
"جوانى و لاشه" ي خۆتيان بو ده ربه خهيت!

تۆ له وه سهنگينتر و پاكترى تا خۆت ببه خهت به تيرى
ته ماشاكاران.

هموو "همست بريندارکردن" يک فيرمان دهکات
بو دوستايه تي و نزيکي که سيکي هله مان هله بزاردوه، له
همان کاتدا په يوه ستبوين به که سيکي هله وه.

پر له ئەوین بە

"هاورئ" ئای هاورئ!

چەندە دل بەر و ئەوینداری ئەو دلەئی منیت.

تۆ ئەو پارچە شیرینییەئی کە تامی کئی "خۆش" بە "تالی" ژیانم
دەدەیت.

هاورئ گیان خۆشم دەوئیت.

دەزانی کام هاورئیم مەبەستە؟

ئەوئەئی تازه بە خەئیالتداهات، خۆئەئتی ئەوم مەبەستە.

له به رانبر هه موو پيشهاته كاندا، ته گهر تهو رووداوانه بهوپه پرى
ناخوشىيه وهش بين، خوت پولايانه رابگره.
مادام هاتووه، به خيريت.

زۆر ئاگات لهو پهيوهندييانه بيت كه له گهڵ ههر كهسيكدا
دروستيان ده كهيت، چونكه داهاتووی تۆ پهيوهسته بهو
پهيوهندييانهوه، بۆيه زۆر به هۆشياريهوه بزانه چۆن دروستی
ده كهيت.

زۆر جار دهلین پيش پهيوهندييه كان، داهاتووه كانيان بخوینه رهوه.

له گه وره ترين نه و هه لانه ي ئيمه نه نجاميان ده دهين نه وهيه كه
په يوه ندى خو مان و نه ندامانى خيزانه كه مان زور ساده و ناساييه
و بگره زور جار خه لكاني ديكه زياتر له خوشك و دايكمان
سه باره ت به ئيمه شته كان ده زانن! نالييم هه موو شتيان بو باس
بكه، به لام له بيري ت بيت هه موو كات نه وهى به حه قيقى بو ت
ده سووتيت، خيزانه كه ته!

هه رگيز نه وه روونادات، كه سيك وه ك خيزانه كه ت دلسوزتر
بيت بو خودى خو ت.

پر له ټوین به

ټامان! نه که ی ټهو هه له گه وره یه بکه یت، کللی ژیان و
ر ابردوی خوت بده یته ده ست ټهو هاوړی یه تازه ناسیو ته!

زۆر زۆر ئاگاداری ناو و ناوبانگی خۆت بە، چونکە ناو و
ناوبانگی تۆ وەك شووشەییە کی ناسک وایە، ئە گەر بشکیت
ئەستەمە چاک بێتەو.

ئەو گەوھەرە گرنگەیی پیت بە خسراوێ کە "رێز و شکۆیە، بۆ
هیچ کەسیک و هیچ بارودۆخیک لە دەستی مەدە.

پر له ئهوين به

مه رج نيه ئه و كه سانهى قسه كانيان وه كه ههنگوين شيرينه،
به رانبه ر تو دلسوز و به ئه مه ك بن!

مروڤى ئه و سه رده مه وه هابه كه ههزار رووه، ده گونجيت له هه ر
ئانيك بيت رووى راسته قينهى ده ريخات، بويه په له مه كه.

لهو کردهوانه به دوور به که ده بیته هوئی له که دار کردنی
بنه ماله کهت، تو نازانیت دایک و باوکت چهنده به و
له که دار کردنه بازار ده کیشن، نه گهر ههستی پی بکهیت، نه و
ده بویته قه ترهیه ک ناو!

پر له ټه وین به

با هه موو کات متمانته به خوټ زوړیټ، به لام وها خوټ
نیشان مه ده که توانای هه موو شتیکت هه یه .
ټه وهی به ټه سپیک ده کریټ، به که ریټک ناکریټ، با شیوه و
شکلشی له و بچیت!

راسته تۆ به هیزی، به لام مانای ئەوه نییه دهتوانی وه ک بالنده
بفریت!

لهو رۆژانه گویم له قسهیه کی "راهینه ریکی گه شه پیدان" بوو
دهیگوت: "تۆ به هیزی و ئە گهر بتهویت دهتوانی هه موو شتیک
بکهیت. ئە گهر مه یلت لی بی دهتوانی خۆت فیری فرینیش
بکهیت!"

سه یرم لی دیت ئەو خه یالپلاوییه له پای چی؟ بوچی ئەو
خه ونه زۆره له میشکی ده چه قینیت له کاتی کدا له توانای ئەو
به دهره.

گه نجی ژیر، ده کریت تۆ له هیزیکی دیاریکراودا بتوانی
قورساییه ک بهرز بکه یته وه، به لام ناتوانی هه موو شتیک بهرز
بکه یته وه!

پر له ئهوين به

بۆ هه مووشتيک پهنا بۆ گريان مه به، با ئه سرينه کانت ئه و
کاتانه بينه خوار که ئيدي هه موو هه وليکت داوه.

هه موومان به قوناغی ۱۴ سالی تا کو ۲۰ سالیدا تیپه دهین،
بویه ئاگادار به ئه و ته مه نه پر پر له هه له و که ماکوری،
بویه تو وریا به له وهی له داهاتوودا په شیمان نه بیته وه له و
کارانهی له و ته مه نه دا کردووتن.

پیش کردنی کاره کان، راپوژ بکه و ئاموژگاری له خوت
گه وره تر وه ریگره.

پر له ئهوين به

ئەو وشانەى دەیاننوسم و تۆش دەیانخوینیتەوه،
لهوانەیه بیته هاندەر و پالنه ریکى باش له ژيانى تۆدا،
بهلام لهبیرت بیت ته نیا کردار گۆزانکاری دروست دهکات.

ئەو قسەيە زۆر ھەلەيە كە دەلین:

"چیرۆكى خۆشەويستی دەيیت بە ھاوسەرگيرى كۆتايى يیت!"

بەلكو راستيە كە ئەويە:

"دەيیت خۆشەويستی بە ھاوسەرگيرى دەست پى بكات و بە

مردن كۆتايى يیت."

پر له ئهوين به

ههنديك جار ئهوه كه سهى بهرانبهت كه له هه مووان بیدهنگتر
بوو،

له هه مووان زیاتر خوشی دهووستیت!
به لام توو خهريكي گوینگرتن بوویت له درۆکانی كه سیکی تر و
هه رگیز بوو ساتیک ئهوت نه بیینی!

"پاشه كشه" و "ههلهاتن" زور له يه كتر جياوازن، كاتيك له كارنكا دهزانيت ده كهويت و گرهنتي سه ركه وتنت كه مه، پاشه كشه بكه.

ئه وه ههلهاتن نييه له شهريكدا كه خهريكه بدورپيت و هه مووان به كوشت بدهيت، پاشه كشه بكهيت و به پلانيكي نويوه بييته وه پيشه وه.

دهلين: "شير نه گهر ههنگاويك پاشه كشه بكات بو دواوه، نه وا دوو ههنگاو دوورتر بو پيشه وه بازده دات."

کامهرانی به بی بوونی کیشه له ژیانماندا ناییت، به لکو
کامهرانی له ریگهی سه رکه وتن به سه ر شه و کیشانه وه به ده ست
دیت که رۆژگاریک تووشمان هاتوون.
تارام به، هه موو کیشه کان خیریان تیدایه.

زامدار قادري

جوانترين رهنڱ:

رهنڱي شهرمه له پووخساري ٿا فرهتدا.

نهئیییه کانی ژیانته ناشکرا مه که،

ههندیکیان گوناوه و تاوانن.

ههندیکیشیان ههله کردن و شهرمه زار بوونن،

ته مهن دهروات و له بیرت ده چنه وه، دواى ماوهیه ک

تۆبه ده کهیت و په شیمان ده بیته وه، په روه ریئیش په یمانی داوه له

تۆبه کاران خو شییته،

به لام له یاده وه ری مروقه کانی تر دا

ئه و شهرمه زاریانه هه ره به زیندووی ده میئنه وه و بو

په رده پۆشکردنی ههله کانی خو یان، ئه و نهئیییانه ت بیر ده خه نه وه.

بو یه با نهئیییه کانت شاره وه بن.

ئەگەر دەلییت شتیکی وەھام نییە بیدەم بە خەلک و بیبە خشم،
ئەوا دەتوانیت لە بری ئەو: "فەرماشتیکی باش" و
"زەر دەخەندەییە کی راستە قینە" ببە خشیتەو.
دلتیا بە ئەو چاکترین بە خششە.

کاتیک دوو خوښه ويست له يه کتر نزيک دښمنه وه، هر گيز ههز
ناکهن له يه کتر دوور بکه ونه وه و ههز ده کهن ههز قسه يه ک بيت
بيدزونه وه و بيکه ن، تا توژيک به يه که وه بوونيان دريژه بکيشيت،
ته ي ټيمه بو په له ي ټه ومانه سر له سوژده بلند بکه ين!؟

